

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

avis 55.614/2
du 2 avril 2014

advies 55.614/2
van 2 april 2014

sur

over

un projet d'arrêté royal 'portant modification de l'arrêté royal du 18 juin 1990 portant fixation de la liste des prestations techniques de soins infirmiers et de la liste des actes pouvant être confiés par un médecin à des praticiens de l'art infirmier, ainsi que des modalités d'exécution relatives à ces prestations et à ces actes et des conditions de qualification auxquelles les praticiens de l'art infirmier doivent répondre'

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juni 1990 houdende vaststelling van de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en de lijst van de handelingen die door een arts aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd, alsmede de wijze van uitvoering van die verstrekkingen en handelingen en de kwalificatievereisten waaraan de beoefenaars van de verpleegkunde moeten voldoen'

Le 4 mars 2014, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Santé publique à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal 'portant modification de l'arrêté royal du 18 juin 1990 portant fixation de la liste des prestations techniques de soins infirmiers et de la liste des actes pouvant être confiés par un médecin à des praticiens de l'art infirmier, ainsi que des modalités d'exécution relatives à ces prestations et à ces actes et des conditions de qualification auxquelles les praticiens de l'art infirmier doivent répondre'.

Le projet a été examiné par la deuxième chambre le 2 avril 2014. La chambre était composée de Pierre VANDERNOOT, président de chambre, Martine BAGUET et Luc DETROUX, conseillers d'État, Yves DE CORDT et Christian BEHRENDT, assesseurs, et Anne-Catherine VAN GEERSDAELE, greffier.

Le rapport a été présenté par Xavier DELGRANGE, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre LIÉNARDY, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 2 avril 2014.

*

Op 4 maart 2014 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vice-Eerste Minister en Minister van Volksgezondheid verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juni 1990 houdende vaststelling van de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en de lijst van de handelingen die door een arts aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd, alsmede de wijze van uitvoering van die verstrekkingen en handelingen en de kwalificatievereisten waaraan de beoefenaars van de verpleegkunde moeten voldoen'.

Het ontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 2 april 2014. De kamer was samengesteld uit Pierre VANDERNOOT, kamervoorzitter, Martine BAGUET en Luc DETROUX, staatsraden, Yves DE CORDT en Christian BEHRENDT, assessoren, en Anne-Catherine VAN GEERSDAELE, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste-auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre LIÉNARDY, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 april 2014.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations suivantes.

EXAMEN DU PROJET

PRÉAMBULE

L'article 19/1, § 1er, de la loi du 5 mai 1997 'relative à la coordination de la politique fédérale de développement durable' a été remplacé par l'article 9 de la loi du 15 décembre 2013 'portant des dispositions diverses concernant la simplification administrative et ses arrêtés d'exécution'. Il dispose désormais :

« L'évaluation d'incidence est organisée par le titre 2, chapitre 2 de la loi du 15 décembre 2013 portant des dispositions diverses concernant la simplification administrative et ses arrêtés d'exécution ».

Or, l'analyse d'impact n'est rendue obligatoire, en vertu de l'article 6, § 1er, de la loi précitée du 15 décembre 2013, que pour les seuls les projets d'arrêtés délibérés en Conseil des ministres.

Le présent projet n'entre pas dans cette catégorie.

En conséquence, les quatrième et cinquième visas seront omis.

DISPOSITIF

Articles 4 et 9

L'attention de l'auteur du projet est attirée sur le fait que les articles 3 et 7 de l'arrêté royal du 18 juin 1990¹ ont été partiellement annulés par l'arrêt du Conseil d'État n° 43.408 du 21 juin 1993 :

« Vernietigd wordt in de artikelen 3 en 7 van het koninklijk besluit van 18 juni 1990 houdende vaststelling van de technische verpleegkundige prestaties en de lijst van de handelingen die door een geneesheer aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd, alsmede de wijze van uitvoering van die prestaties en handelingen en de kwalificatievereisten waaraan de beoefenaars van de verpleegkunde moeten voldoen, de zin : 'Deze zorgen omvatten de planning, de uitvoering en de evaluatie met inbegrip van de gezondheidsbegeleiding van de patiënt en van zijn omgeving' ».

¹ Arrêté royal du 18 juin 1990 'portant fixation de la liste des prestations techniques de soins infirmiers et de la liste des actes pouvant être confiés par un médecin à des praticiens de l'art infirmier, ainsi que les modalités d'exécution relatives à ces prestations et à ces actes et des conditions de qualification auxquelles les praticiens de l'art infirmier doivent répondre'.

Ces dispositions seront revues afin de respecter l'autorité de chose jugée.

Article 15

L'annexe III de l'arrêté royal précité du 18 juin 1990, modifiée par l'article 15 du projet, établit la liste des différents diplômes, certificats et autres brevets dont doivent ou peuvent être dotés les praticiens de l'art infirmier.

Or, en application du décret flamand du 30 avril 2009 'relatif à l'enseignement secondaire après secondaire et l'enseignement supérieur professionnel', la Communauté flamande délivre depuis janvier 2010 des diplômes mentionnant l'intitulé de « Diploma van gegradueerde verpleegkundige ».

Interrogée sur le point de savoir si le projet examiné devait prendre en compte cette modification de la législation de la Communauté flamande, comme cela a été fait dans un projet d'arrêté ministériel 'modifiant les arrêtés ministériels fixant les critères d'agrément relatifs aux titres professionnels particuliers d'infirmier spécialisé en soins intensifs et d'urgence, en gériatrie, en oncologie, et en pédiatrie et néonatalogie, ainsi que les arrêtés ministériels fixant les critères d'agrément relatifs aux qualifications professionnelles particulières d'infirmier ayant une expertise particulière en gériatrie, en diabétologie, en santé mentale et psychiatrie, et en soins palliatifs', sur lequel la section de législation du Conseil d'État a donné l'avis 55.570/2 le 27 mars 2014, la déléguée de la ministre a répondu :

« In bijlage III werd 'het diploma of de titel 'gegradueerde in de verpleegkunde'' toegevoegd. Dit is de officiële titel die gebruikt wordt in Vlaanderen. Voor de duidelijkheid, gezien de term 'gegradueerde' soms voor verwarring zorgt, zouden we echter het volgende kunnen schrijven:

- 'het 'diploma van gegradueerde verpleegkundige' dat in het kader van het hoger beroepsonderwijs door de Vlaamse Gemeenschap afgeleverd word (opleiding HBO5)';
- 'le 'diploma van gegradueerde verpleegkundige' délivré par la Communauté flamande dans le cadre de l'enseignement supérieur professionnel (formation HBO5)' ».

L'auteur du projet reverra la rédaction de celui-ci à la lumière de cette observation.

*

Aangezien de adviesaanvraag is ingediend op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

AANHEF

Artikel 19/1, § 1, van de wet van 5 mei 1997 ‘betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling’ is vervangen bij artikel 9 van de wet van 15 december 2013 ‘houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging’, en de uitvoeringsbesluiten ervan. Het bepaalt thans:

“De effectbeoordeling wordt georganiseerd door titel 2, hoofdstuk 2 van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging, en haar uitvoeringsbesluiten”.

De impactanalyse is echter krachtens artikel 6, § 1, van de voornoemde wet van 15 december 2013 enkel verplicht gemaakt voor de ontwerpbesluiten waarover overleg is gepleegd in de Ministerraad.

Het voorliggende ontwerp past niet in die categorie.

Bijgevolg dienen de vierde en de vijfde aanhefverwijzing te worden weggelaten.

DISPOSITIEF

Artikelen 4 en 9

De aandacht van de steller van het ontwerp wordt gevestigd op het feit dat de artikelen 3 en 7 van het koninklijk besluit van 18 juni 1990¹ gedeeltelijk vernietigd zijn bij arrest nr. 43.408 van de Raad van State van 21 juni 1993:

“Vernietigd wordt in de artikelen 3 en 7 van het koninklijk besluit van 18 juni 1990 houdende vaststelling van de technische verpleegkundige prestaties en de lijst van de handelingen die door een geneesheer aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd, alsmede de wijze van uitvoering van die prestaties en handelingen en de kwalificatievereisten waaraan de beoefenaars van de verpleegkunde moeten voldoen, de zin: ‘Deze zorgen omvatten de planning, de uitvoering en de evaluatie met inbegrip van de gezondheidsbegeleiding van de patiënt en van zijn omgeving’ ”.

Deze bepalingen dienen herzien te worden ter inachtneming van het gezag van het gewijsde.

Artikel 15

De bij artikel 15 van het ontwerp gewijzigde bijlage III bij het voornoemde koninklijk besluit van 18 juni 1990, bevat de lijst van de verschillende diploma's, getuigschriften en brevetten waarover de beoefenaars van de verpleegkunde moeten of kunnen beschikken.

Met toepassing van het Vlaams decreet van 30 april 2009 ‘betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs’, reikt de Vlaamse Gemeenschap echter sinds januari 2010 diploma's uit met vermelding van de titel “Diploma van gegradueerde verpleegkundige”.

Op de vraag of er in het voorliggende ontwerp rekening dient te worden gehouden met die wijziging van de wetgeving van de Vlaamse Gemeenschap, zoals dat gedaan is in een ontwerp van ministerieel besluit ‘houdende wijziging van de ministeriele besluiten tot vaststelling van de criteria voor erkenning voor de bijzondere beroepstitels in de intensieve zorg en spoedgevallenzorg, in de geriatrie, in de oncologie, en in de pediatrie en neonatologie, alsook de ministeriele besluiten tot vaststelling van de criteria voor erkenning voor de bijzondere beroepsbekwaamheden van verpleegkundige met een bijzondere deskundigheid in de geriatrie, in de diabetologie, in de geestelijke gezondheidszorg en psychiatrie, en in de palliatieve zorg’, waarover de afdeling Wetgeving van de Raad van State op 27 maart 2014 advies 55.570/2 heeft gegeven, heeft de gemachtigde van de minister het volgende geantwoord:

“In bijlage III werd ‘het diploma of de titel ‘gegradueerde in de verpleegkunde’ toegevoegd. Dit is de officiële titel die gebruikt wordt in Vlaanderen. Voor de

¹ Koninklijk besluit van 18 juni 1990 ‘houdende vaststelling van de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en de lijst van de handelingen die door een arts aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd, alsmede de wijze van uitvoering van die verstrekkingen en handelingen en de kwalificatievereisten waaraan de beoefenaars van de verpleegkunde moeten voldoen’.

duidelijkheid, gezien de term 'gegradueerde' soms voor verwarring zorgt, zouden we echter het volgende kunnen schrijven:

- 'het 'diploma van gegradueerde verpleegkundige' dat in het kader van het hoger beroepsonderwijs door de Vlaamse Gemeenschap afgeleverd word (opleiding HBO5)';
- 'le 'diploma van gegradueerde verpleegkundige' délivré par la Communauté flamande dans le cadre de l'enseignement supérieur professionnel (formation HBO5)' ”.

De steller van het ontwerp dient de redactie ervan te herzien in het licht van die opmerking.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Anne-Catherine VAN GEERSDAELE

Pierre VANDERNOOT